

Järvelän aseman alikulkukäytävän rakentamissuunnittelun yhteishankintaan sitoutuminen

Tekninen lautakunta 20.01.2026 § 8
292/02.08.00/2025

Valmistelija

tekninen johtaja niina.varjo@karkola.fi puh. 044-770 2148
yhdyskuntatekniikan päällikkö julia.pulkkinen@karkola.fi 044-770 2080
hallintosuunnittelija mira.takku@karkola.fi puh. 044-770 2055

Yhteishankinnan tausta ja perustelut

Järvelän aseman radan ylityksen turvallisuuden kehittäminen on ollut pitkään niin kunnan, kuin rataverkostosta vastuussa olevien viranomaisten tahtotila. Asemalaiturin kohdalla on sattunut henkilöliikenteen onnettomuuksia. Järvelän rautatieaseman turvallisuusjärjestelyjen parantamisesta on tehty vuosien varrella aloitteita ja sitä on käsitelty mm. kunnanhallituksessa jo vuonna 2001, kun kunta oli lähestynyt silloista Ratahallintokeskusta aiheeseen liittyen kirjeitse. Ratahallintokeskus oli vastauksessaan todennut, että turvallisuuskysymyksen ratkaiseminen olisi aiempaa tärkeämpää suunnitteilla olleen henkilöjunien nopeuksien nostamisen vuoksi, ja että kunta voisi esimerkiksi kaavoituksen kautta edistää asiaa. Ylikulkukäytävän rakentamiselle oli haettu rakennuslupaa, jota ei myönnetty, sillä se olisi ollut voimassa olleiden kaavamerkintöjen vastainen. Lisäksi hankkeelle ei ollut saatavilla riittävää rahoitusta. Järvelän asemanseudun kaavamuutos käynnistettiin vuonna 2009 tavoitteena radan ylityksen turvallisuuden parantaminen lisäämällä kaavaan Ratahallintokeskuksen suunnittelema ylikulkusilta.

Edellisen MAL-sopimuskauden aikana radanylityksen ratkaisuja alettiin tarkastelemaan uudelleen, ja Väylävirasto teetti yleissuunnitelman mahdollisesta alikukuratkaisusta, jonka todettiin olevan ylikulkua kustannustehokkaampi ratkaisu. Yleissuunnitelma valmistui vuonna 2024. Sen tarkoituksena oli selvittää tarkemmin alikulun rakentamiseen liittyvää taustaa, kuten kaavoituksen edellytykset, kiinteistöomistukset sekä hallinnollisten asiakirjojen vaatimukset (esim. tarvittavat suunnitelmat toteutukselle). Yleissuunniteluvaiheen jälkeen hankkeessa ollaan valmiita siirtymään alikulun rakentamissuunnitteluvaiheeseen, jossa laaditaan rakentamiseen vaadittavat suunnitelmat sekä kustannusarvio varsinaiselle rakentamisurakalle. Hankkeeseen liittyen kunta on käynnistänyt kunnanvaltuuston päätöksellä 22.04.2024 § 14 Järvelän aseman alueen asemakaavamuutoksen, jolla pyritään mahdollistamaan alikuluhankkeen toteutuminen kaavoituksen näkökulmasta.

Lahden kaupunkiseudun MAL-sopimuksessa 2024–2035 on sovittu kustannusjaosta valtion väyläverkon pienissä kestäväen ja turvallisen liikkumisen infran yhteisrahoitteisissa parantamishankkeissa. Näillä yhteisrahoitteisilla hankkeilla edistetään liikenneturvallisuutta, kestäväää liikkumista ja yhdyskuntarakennetta sekä muita MAL-sopimuksen tavoitteita. Rakennussuunnittelun kustannukset jaetaan sopimuksen mukaisella 50/50 kustannusjaolla kunnan ja Väyläviraston kesken. Kunnanvaltuusto on myöntänyt hankkeelle rakennussuunnittelua varten tarvittavan määrärahan vuoden 2026 talousarvion investointiosaan. Investointiosa sitoo valtuustoon nähden vastuualuetasolla. Talousarvioon

on yhtenä teknisen lautakunnan valtuustotason sitovana tavoitteena merkitty turvallisuuden kehittäminen etenkin liikenteen, ulkoalueiden ja kiinteistöjen kehittämisessä.

Yhteishankinnan toteutus ja hankintamenettely

Hanke rajautuu rakentamissuunnitelmavaiheeseen. Hankkeessa on tarkoitus teettää rakentamissuunnitelmat Järvelän aseman alikulkukäytävästä ja siihen liittyvistä välittömistä kulkuyhteyksistä sisältäen suunnitteluttaminen, suunnittelu, maaperätutkimukset ja mittaukset, hankinta- ja asiantuntijapalvelut sekä muut tarvittavat asiantuntijapalvelut hankkeen tehtävien toteuttamiseksi. Hankkeen tavoitteena on poistaa vaarallinen laituripolku. Suunnitteluun sisältyy mm. uusi alikulkukäytäväsilta, josta on yhteys laiturille, liittyvien kulkuyhteyksien sekä näihin liittyvien varusteiden ja laitteiden suunnittelu ja tarvittavien sähkö- ja sähkörata- sekä turvalaitemuutosten suunnittelu.

Hankintaa tehdään yhteistyössä Väyläviraston kanssa niin, että Väylävirasto ottaa päävastuun hankkeen kilpailuttamisesta ja toimii hankintayksikkönä. Tarvittavat palvelut hankitaan Väyläviraston toimesta erityisalojen hankintalain mukaisena ostopalveluna.

Väylävirasto vastaa hankkeen johtamisesta, eli mm. suunnitteluttamisesta, projektinhallinnasta, hankintojen kilpailuttamisesta ja vastaanotosta sekä toimii hankkeessa tilaajana. Mahdollisista vähäistä suuremmista muutoksista hankkeen laajuuteen, ajoitukseen, toteutukseen tai kustannuksiin päätetään yhdessä ja kunnalta pyydetään erikseen suostumus kustannusarvion ylittäviin lisätoihin.

Hankkeelle asetetaan projektiryhmä, joka ohjaa ja valvoo hankkeen toteutumista hankkeen budjetin mukaisessa rahoituskehyksessä kaikkien sopijapuolten edut huomioiden ja seuraa sen edistymistä.

Pykälän liitteenä on Järvelän aseman seisakkeen asemapiirustus sekä yleissuunnitteluvaiheessa tuotettu alustava yleissuunnitelma alikulkuseisakkeesta. Kustannusarvio on oheismateriaalina lautakunnalle päätöksentekoa varten (kilpailutuksen valmisteluvaihe, ei-julkinen).

Esittelijä tekninen johtaja Niina Varjo

Päätösehdotus Tekninen lautakunta päättää:

1. sitoutua Järvelän aseman alikulkukäytävän rakentamissuunnittelun kilpailutukseen ja yhteisrahoitettuun hankintaan;
2. solmia yhteistyösopimuksen Väyläviraston kanssa, jolla se valtuuttaa Väyläviraston toimimaan hankkeen tilaajana ja kilpailuttamaan sekä vastaanottamaan rakentamissuunnittelussa tarvittavat palveluhankinnat Kärkölen kunnan puolesta;
3. valtuuttaa Väyläviraston vastaamaan hankkeen kustannusvalvonnasta myös Kärkölen kunnan etua valvoen.

Päätös Keskustelun kuluessa Raila Viljamaa esitti Mikko Seppälän kannattamana, että Järvelän aseman alikulkukäytävän suunnitteluun varattu 200 000 euroa poistetaan vuoden 2026 investointilistalta taloudellisiin syihin

perustuen. Kunnanhallituksen kokouksessa 12.1.2026 kehittämisasiantuntija esitteli kunnan tulevia valtionosuuksia vuodelle 2026. Kunnanhallitukselle tuli uutena tietona, että Kärkölen kunnan valtionosuudet tippuvat aiemmin saadusta tiedosta huomattavasti enemmän. Kärkölen kunnalla ei ole taloudellisesti mahdollisuutta osallistua Väyläviraston hankkeeseen. Koko hanke tulisi vaatimaan miljoonia ja pelkästään suunnitteluun uppoaisi kunnan rahoja 200 000 euroa. Kun pysäytämme hankkeen jo tässä vaiheessa, säästämme 200 000 euroa kunnan rahoja.

Esitän, että tekninen lautakunta päättää esittää kunnanhallituksen kautta valtuustolle talousarviomuutosta niin, että Rata-alueen uudistamisen hankkeelta poistetaan varattu 200 000 euron investoinnin määräraha vuodelta 2026.

Lisäksi esitän, että tekninen lautakunta hyväksyy päätösehdotuksen mukaiset esitykset, mikäli valtuusto ei päättää poistaa hankkeelta määrärahoja vuoden 2026 talousarviosta. Mikäli valtuusto poistaa varatut määrärahat, hankkeen toteuttamiseen ei sitouduta.

Julistettuaan keskustelun päättyneeksi puheenjohtaja esitti selostuksen keskustelun kuluessa tehdystä ehdotuksesta, mikä hyväksyttiin ja totesi, että keskustelun kuluessa oli tehty esittelijän esityksestä poikkeava kannatettu esitys, joten on suoritettava äänestys.

Puheenjohtaja esitti äänestyksen toimitettavaksi nimenhuutoäänestyksenä, mikä hyväksyttiin, ja teki seuraavan hyväksytyn äänestysesityksen: ne, jotka kannattavat esittelijän esityksen hyväksymistä, äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat Raila Viljamaan esityksen hyväksymistä, äänestävät EI.

Suoritettussa nimenhuutoäänestyksessä, äänestysluettelo on pöytäkirjan liitteenä, annettiin 1 JAA-ääntä ja 8 EI-ääntä.

Puheenjohtaja julisti teknisen lautakunnan päätökseksi tulleen Raila Viljamaan vastaesityksen.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Jakelu

Väylävirasto
Kunnahallitus